

Szegeden vagy a közelében építik fel a bőrbankot

Együtt a tudomány és a gazdaság

Számítások szerint mintegy az ötödébe kerülnek majd a Szegeden „gyártott” humán bőrtenyészetek, mint a nyugat-európaiak – tudtuk meg a város első biotechnológiai laboratóriumáról tegnap tartott tájékoztatón.

A tudósok és a gazdaság szereplői fogtak össze, hogy létrehozzák Szeged első biotechnológiai laboratóriumát. Egyetemi és akadémiai kutatóhelyek, valamint két fejlesztéssel foglalkozó cég konzorciuma a Nemzeti Kutatás Fejlesztési Program pályázatán nyert pénzből, valamint önerőből zöldmezős beruházást tervez Szegeden vagy a vonzás-körzetében. Mint tegnapi számunkban megírtuk, a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinikája, Optikai és Kvantum-elektronikai Tanszéke, a Szegedi Biológiai Központ (SZBK) Növénybiológiai Intézete, az MTA-SZTE Dermatológiai Kutatócsoport, a Trio-Lab és Zipper Kft. konzorciuma a világpiacra is versenyképes, mert a bőrbetegek saját sejteinek tenyésztésével, idegen anyag felhasználása nélkül állítana elő ipari méretekben humán bőrt.

A gazdaságossági számítások szerint a különféle bőrbetegségekben szenvedő, bőrátültetésre szoruló, vagy festékhányos mintegy 2-300 ezer magyarországi páciens 7-10 százaléka venné igénybe az új terápiás eljárást, amely javítja a betegek életminőségét, lerövidíti a kezelési időt, csökkenti a gyógyszerfelhasználást. Hasonló jellegű biotechnológiai laboratórium Európában csak Németországban működik, ahol a sejtenyésztés ára – a klinikai költségek nélkül

– mintegy 2-3 ezer euró. A szegedi laborban előállított humán bőr a klinikai költségekkel együtt mintegy 100 ezer forintba kerülne.

Az akkreditált, az európai és amerikai gyógyszergyártási körülményeknek megfelelő gyártó laboratóriumban a bőr tárolását is tervezik. Krónikus betegek számára, akiknek többször is szükségük lehet bőrátültetésre, raktározzák a bőrszöveteket. Eddig kizárólag kutatási, kísérleti célokból tárolták folyékony nitrogénben és mínusz 198 C-fokon a sejteket. A lefagyasztott bőrszett életképes marad és genetikai kora nem változik. A beteg mélyhűtött sejteiből megfelelő tenyésztet lehet beindítani és az ismételt átültetéshez biztosítani. A humán bőrbank a szegedi laboratóriumnak csak egyik részlege lesz, de világújdonságnak számít.

A konzorcium által megvalósított laboratórium a tervek szerint legalább három termékkel és tevékenységgel külföldön is versenyképes lesz: új diagnosztikus eljárásokat forgalmaz, autológ humán bőrt (a beteg saját bőre) megrendelésre gyárt és bőrbankot működtet. Magyarországi mintája lehet az új tudományos eredményekre, eredeti szellemi termékekre alapozott fejlesztő és gyártó biotechnológiai beruházásoknak. A tegnapi tájékoztatón a rendkívül nagy számú érdeklődőt dr. Benedek György professzor, az SZTE tudományos rektorhelyettese köszöntötte, a főnti információkat pedig dr. Kemény Lajos, a bőrklinika professzora és dr. Nagy Norbert, a Trio-Lab Kft. ügyvezetője, a konzorcium tudományos, illetve gazdasági vezetői mondták el.

S. E.

Tovább lobbiznak az M5-ért

Minden út az EU-ba vezet

A közutak nagy részét a régiókhoz rendelik az EU-csatlakozást követően – hangzott el a tegnap kezdődött szegedi közlekedési konferencián, a Pick szabadidőközpontban.

Még mindig nem az M5-ösön utazhattak egészen Szegedig a tegnap kezdődött kétnapos nemzetközi közlekedési konferencia résztvevői. Szeri István, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara közlekedési kollégiuma és a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (CSMKIK) elnöke bevezető szavaiban utalt arra: a szegedi, immáron negyedik közlekedési konferenciának mindig is üzenetértéke volt. Azt szeretnék, ha a résztvevők, akik maguk is autóval érik el a Dél-Alföld fővárosát és Kiskunfélegyháza után megtaszatalják az E75-ös út forgalmát, minden rendelkezésre álló eszközzel a sztráda továbbépítése érdekében lobbizzanak.

Szeri István utalt arra: a konferencia összehívásakor a „400 nappal az EU-csatlakozás előtt” címet adták a tanácskozásnak. Azóta az EU-ba való belépés dátuma módosult, további 100 nap haladékok kaptunk. Ezt az időt arra kell felhasználni, hogy a magyar vállalkozói réteg felkészülhessen, hiszen elég arra utalni: 1995-ben Ausztria és Finnország

Mintegy 250-en vesznek részt a tanácskozáson.

Fotó: Miskolczi Róbert

belépésekor sok közlekedési vállalkozás tönkrement.

Az autópálya gazdaságsszervező- és fejlesztő, úgynevezett multiplikátor hatását kiemelte Ruppert László, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium helyettes államtitkára is, aki megnyitó előadásában egy már elkészült

tanulmányra utalt. Ebben az elemzők olyan következtetésre jutottak, hogy az M5-ös sztráda mellett fekvő kistérségek az autópálya átadása óta megháromszorozták exportbevételüket.

Magyarország közlekedési koncepciójában több stratégiai irányvonal szerepel – mondta a

helyettes államtitkár –, többek között az Európai Unióba való szerves integráció, a regionális kapcsolatok fejlesztése, valamint a környezetvédelem. A közlekedést oly módon kell megszervezni, hogy Szeged térségében például ne okozzon fennakadást a leendő schengeni határ, amely Jugoszlávia irányában az unió déli kapuja. Hogy ez ne fal, hanem könnyen, ugyanakkor szabályozottan áthatható határ legyen.

A közúthálózat fejlesztésével kapcsolatban azt hangsúlyozta Ruppert László, hogy az EU-ba való belépést követően állami felügyelet alatt már csak a törzsútvonalak (az európai folyosók és néhány tranzitútvonal) maradnak, a többi közutat a régiókhoz rendelik a megfelelő forrásokkal együtt.

F. K.

Repülő show Szegeden

Lézershow-val és helikopteres mentéstechnikai bemutatóval várják egyebek mellett az érdeklődőket szombaton a szegedi repülőtérre.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A Szegedi Közlekedési Társaság beruházásában öt évvel ezelőtt készült el a Szegedi Repülőtér fénytechnikája, amely alkalmasá teszi a légikikötő – a gépek éjszakai indítására és fogadására.

Az SZKT, a repteret üzemeltető Szegedi Repülő Egyesület és a szegedi helikopteres légimentő-szolgálat üzemeltetője, a Mentés a Jövőért Alapítvány az ötéves évforduló alkalmából jubileumi ünnepséget rendez.

Szombaton 17 órakor Nagy Sándor városfejlesztési alpolgármester köszöntőjével kezdődik a közönségprogram. Az érdeklődők 17 óra 20 perckor, már sötétben szemlélhetik a látványos, csoportos ejtőernyős ugrást, illetve a helikopteres mentéstechnikai bemutatót. Az esti fényekben tündöklő Szegedet is meg szemlélhetik a résztvevők a városnéző sétarepüléseken.

A fénytechnikai berendezések mellett egy hatalmas máglya is ontja majd a fényt, a hangárban pedig Várkonyi Gyula zenés estje és Szóke János diashow-ja mellett 19 órakor lézershow kápráztatja el az érdeklődőket.

A Tisza Volán a rendezvényre különjáratokat indít.

Hát ez kabaré!

MUNKATÁRSUNKTÓL

A Pincszínház társulatának Hát ez kabaré! című produkciójával folytatódik ma este 7 órától a Horváth Mihály utcai teátrumban a Fekete Macska kabaré- és humorfesztivál. 22 órától a Humorista kerestetik verseny szereplői mutatkoznak be, majd Gershwin-est és viccparádé következik.

A legfontosabb pályára irányító munka: a fakultáció

Középiskolások határőrképzése

Az orosházi központú déli határőr-igazgatás területén öt középiskolában értekezhetnek határrendésztől a diákok. Az egyetlen Csongrád megyei tanintézetben, a makói Galamb József szakközépiskolában tartották tegnap a régió fakultációinak értekezletét.

A makói Galamb József Szakközépiskolában értekeztek tegnap a déli határőrrégió öt, határrendészetet oktató középiskolájának igazgatói, igazgatóhelyettesei és a fegyveres testület oktatói. Hortobágyi Zoltán határőr alezredes, az orosházi határőr-igazgatóság képzési osztályának vezetője elmondta: a régióban látványosan növekszik az érdeklődés a határrendész-fakultációk iránt.

A Belügyminisztérium értékelése szerint a fakultációk a fiatalok pályára irányító munkájának legfontosabb területei – állítja Hortobágyi Zoltán. A jól tanuló diákok számára később megélhetést biztosító szakma iránt sokan érdeklődnek, hiszen amíg az első induló évfolyamon, 1999-ben egy iskolában mindössze heten jelentkeztek a határrendész-képzésre, addig idén már 119-en jelölték meg ezt a szakirányt.

Az ismereteket az iskolákhoz közeli parancsnokságok tisztjei és zászlócai oktatják, a tanulmányok végén írásbeli érettségit tehetnek a fiatalok, amellyel kiválthatják a határőr-szakiskola felvételijét, csupán pszichológiai tesztet kell kitölteniük. A négy éves fakultáció első két esztendejében önvédelmet és gyakorlati

ismereteket sajátíthatnak el a diákok, a tényleges elméleti előképzést a 11–12. osztályban kapják meg a fakultációra jelentkezők.

Hasznos, gyakorlatias ismereteket igyekszünk továbbadni jövőendő kollégáinknak, így az elméleti oktatásban – többek között – az EU-csatlakozás után számított változásokról és a határőrség munkáját szabályzó jogszabályokról is részletes információkat tanítunk, célunk: hogy a tanulók rálátást kapjanak a határőrizeti munka egészére és megtanulják a határrendészhöz szükséges alapvető fogalmakat, szabályokat – mondta az alezredes, aki még kiemelte: a leérettségizett diákok csaknem hatvan százaléka biztosan a határőrpályát választja.

Számos szülő már eleve a fakultáció miatt íratja az iskolánkba a gyermekét, hiszen a szorgalmas és sikeresen elsajátított határrendészeti tananyag biztos állást jelent a tanulóknak – mondta Hajdú Gábor, a Galamb József Szakközépiskola igazgatója. A fakultációban találkozik a gyermekek érdeke: a biztos elhelyezkedés, vagy továbbtanulás; a határőrség érdeke: az előképzés és az utánpótlás-biztosítás; valamint az iskola érdeke: Csongrád megyében egyetlen középiskola-ként biztosítja ezt a képzést, így számos fiatal igényeinek megfelelő képzést tudnak biztosítani. A képzés érdekessége: az iskolában legalább annyi lány jelentkezik a fakultációra, mint ahány fiú.

ILLYÉS SZABOLCS

Kálmán Imre operettje Halasi Imre rendezésében

Marica grófnő a nagyszínházban

Halasi Imre rendezésében, Molnár László vezényletével ma este mutatja be a Szegedi Nemzeti Színház társulata Kálmán Imre Marica grófnő című nagyoperettjét.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Szép város Kolozsvár... Hej, cigány... Mondd meg, hogy imádom a pesti nőket... – csak néhány a Marica grófnő örökzöld slágerei közül. Kálmán Imre melódiai ma is éppoly népszerűek, mint a múlt század elején, megszületésük idején. Jelzi ezt az is, hogy a következő hetekre már alig lehet jegyet szerezni a színház új produkciójára. A ma esti premieren Vajda Júliát láthatja a közönség Erdődy Haller Marica grófnő szerepében, Török Pétert Urbán Nagy Róbert, Lizát Teremi Beatrix, Pistát Bozsó József, Dragomir herceget Rácz Tibor alakítja. A további szerepekben többek között Bajtay Horváth Ágota, Kovács Bri-

Jelenet a főpróbáról.

Fotó: Schmidt Andrea

gitta, Karikó Teréz, Herceg Zsolt és Kocsis György lép színpadra. A díszlet Menczel Róbert, a jel-

mezek H. Matolcsi Zsuzsa tervei alapján készültek, a koreográfus Gesler György. A másik

szereplőgárda a szombati és a vasárnapi előadásokon mutatkozik be.